

**TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ ENGELLİ  
BİREYLERİN TOPLUMSAL HAYATA KATILIMLARININ  
GÜÇLENDİRİLMESİ, KARŞILAŞTIKLARI SORUNLARIN  
TESPİT EDİLMESİ VE BU SORUNLARA KALICI  
ÇÖZÜMLER ÜRETİLMESİ AMACIYLA KURULAN  
MECLİS ARAŞTIRMASI KOMİSYONU  
(10/434, 2104, 2716, 2717, 2718, 2719)  
MANİSA ÇALIŞMA ZİYARETİ  
TUTANAKLARI**

----0----

**30 Kasım 2025 Pazar**

----0----

- Manisa Organize Sanayi Bölgesi ZEKİ Yaşam Merkezi çalışma ziyareti

30 Kasım 2025 Pazar

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 10.50

BAŞKAN: Mehmet Muharrem KASAPOĞLU (İzmir)

BAŞKAN VEKİLİ: Jülide SARİEROĞLU (Ankara)

SÖZCÜ: Fatma ÖNCÜ (Erzurum)

KÂTİP: Fevzi ZIRHLIOĞLU (Bursa)

----- 0 -----

(Manisa Organize Sanayi Bölgesi ZEKİ Yaşam Merkezi Ziyareti)

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Evet, sunuma başlıyoruz.

Buyurun.

MANİSA ORGANİZE SANAYİ BÖLGE MÜDÜRÜ FUNDA KARABORAN - Sayın Bakanım, çok değerli vekillerimiz, çok değerli misafirlerimiz; böyle güzel bir pazar günü sizi burada misafir etmekten büyük mutluluk duyuyoruz Manisa Organize Sanayi Bölgesi olarak.

İçeride zaman kaybetmemek adına, Sayın Bakanım, sayın vekillerim, çok hızlıca buradan biraz bahsetmek istiyorum.

Her şeyden önce, Manisa Organize Sanayi Bölgesi, bugün geldiğiniz OSB Türkiye'de kurulmuş sanayi hamleleri içerisinde en büyük örneklerden bir tanesi. 1962 yılında Bursa'da, 1964 yılında Manisa'da kurulmasıyla başlayan bir hikâye. Herkesin "tarım kenti" olarak bildiği Manisa'da, bugün, sanayi istihdamı açısından, yaklaşık 9 tane organize sanayi bölgesinin olduğu bir ilin içerisinde biz de en eski temsilci olarak yerimizi koruyoruz. 1964 yılında kurulup etap etap büyümelerle bugün geldiğimiz 2025 yılında 16 milyon metrekareye ulaştık. Herkesin dışarıda belki sadece markasal anlamda kullandığı Vestel dışında bugün BYD'nin de en son yatırım yaptığı yer olarak biz de tarihteki yerimizi alacağız. Manisa OSB'nin idari binası...

Neden Manisa Organize Sanayi Bölgesine geliyorlar? Her şeyden önce lojistik olarak çok avantajlıyız; içimizden çevre yolu geçiyor; İzmir-Manisa arası -zaten gördünüz- otuz beş dakika; kuzeyden ve aşağıdan gelen yollarla, çevre yollarıyla çevriliyiz; ayrıca, en önemli özelliğimiz demir yolu hattına direkt iltisak hattıyla bağlı bir lojistik merkezimiz var.

Sayın Bakanım "Türkiye'de Manisa Organize Sanayi Bölgesi kurulmuş olan 350 OSB arasında neyi farklı kılıyor?" sorusuyla alakalı olarak: Dış ticaret hacminde 10 milyar dolara yaklaşan rakamla ilk sıradayız; yabancı sermayeli tesis noktasında ilk sıradayız; doluluklarımız zaten, dediğim gibi, yüzde 100; şu anda ISO'da 30 tane firmamız var ama en büyük değerimiz çok değerli bir iş gücümüzün olması.

İş gücünden bahsederken, 62 bine yakın çalışmamız var Sayın Bakanım, bunun yüzde 30'u AR-GE çalışanı. Bugün kendi içimizde derecelendirme yaptığımızda teknoloji sınıfını artırmaya yönelik olan bir parametre bu. Yüzde 15'imiz beyaz yaka, bunun da yüzde 25'i kadın. Bugün itibarıyla AR-GE merkezi sayımız da tesislerimizin yüzde 13'ü.

Bunlar yabancılarımız. Tabii ki Avrupa'dan çok temsilcimiz var; Japonlar, Uzak Doğulular artık yeni misafirlerimiz. Önümüzdeki dönemde de bunların sayısını artırmayı hedefliyoruz.

Bölgemizden genel bir görüntü.

Karma bir Organize Sanayi Bölgesiyiz ama en çok ne var? Yüzde 40'ımız otomotiv ve beyaz eşya yan sanayi; diğerleri de fabrikasyon, vesaire; yavaş yavaş gıdaya doğru da geliyoruz.

Manisa Organize Sanayi Bölgesi kendi enerjisini üreten bir bölge; 115 megavatını doğalgazdan, 15 megavatını biokütleden üretiyoruz; sanayicimize atık olarak buhar ve sıcak su da veriyoruz. Kendi lojistik merkezimiz var, içinde kendi Manisa gümrük hizmet binamız var. 3 tane arıtma tesisimiz var ve eğitimdeki en büyük yatırımlarımız da kendi listemiz: 2 bin öğrencimizi burslu olarak okutuyoruz. 2012 yılında Millî Eğitimden geri aldığımızdan, kendimiz işletmeye başladığımızdan beri bu dönemde her yıl 600 çocuğumuzu sisteme kazandırıyoruz.

Şimdi, çok hızlı bir bölge turu yaparsak, bölgenin birinci kısmı kampüs alanı içinde Bölge Müdürlüğü binamızın olduğu -konferanslar, restoran, sanat galerisi- büyük bir kampüs alanı. Buradan devam ediyoruz. Tabii, orada, içinde otelimiz de var; 2 tane akaryakıt tesisimiz var, buradaki bütün kira gelirlerimizi eğitime vakfediyoruz. ZEKİ zaten bizim sosyal girişim projemiz. Enerji santralimiz, lojistik merkezimiz, okulumuz... Sadece, bu okulumuzda şu gördüğünüz yuvarlak bina kapalı spor salonumuz. Şunu biliyoruz ki eğer gençlere istedikleri ortamları sağlayamazsanız çocuklarımız kaçıyor; bunu sağlamak adına onlara bir üniversite ortamı yaratmaya çalıştık. Herkesin üniversite okuması gerekmiyor; buradan çıkan çocuklarımızın bir mühendis parası kazandığını da gururla söylemek istiyorum.

Ayrıca, 192 çocuğumuzun da kalabileceği bir yurdumuz, sağlık merkezimiz, polis merkezimiz, arıtma tesislerimiz var Sayın Bakanım ve en son söyleyebileceğim şu pembe alan: Türkiye'de bir ilk oldu, bu sene 6 Mayıs'ta Sayın Sanayi Bakanımızın da katılımıyla bir temel atma yaptık. Bir kent kuruyoruz, Sayın Bakanım, burada, çalışanlarımız için 1,5 milyon metrekare üzerinde lojman yapıyoruz, 10 bin konut yapıyoruz. Bugün size arz edeceğimiz bu sosyal konuyla alakalı konu da dâhil olmak üzere şu çok önemli: Eğer bir şey regülasyona girmezse yaptırmamız çok zor oluyor. Bizim bunu yönetmeliğe sokturmamız tam on bir yılımızı aldı ama on bir yılın sonunda bu pembe alanı, sağ olsun, devletimiz bize verdi ve biz şu anda gelecek olan göç de dâhil olmak üzere yabancı yatırımcılar -en son, efendim, şurası Belediyeye verdiğimiz yer- yaklaşık 10 bin kişi için bir yer açıyoruz çünkü biliyorsunuz, Manisa'da evler inanılmaz pahalı; bu çok büyük bir yatırım olarak hayatımızda. Bugün itibarıyla 16 milyon metrekareye ulaştık Sayın Bakanım, bundan sonra da Manisa Organize Sanayi Bölgesi'nin büyümekle alakalı özel bir hedefi yok. Bu bahsettiğim lojmanların, tabii, yıl sonuna kadar ilk etabı yavaş yavaş bitecek; ikinci etapta bir 5 blok daha başlıyoruz, bunlar satılmayacak Sayın Bakanım, 7-8

bin liraya kiraya verilecek tüm çalışanlara. Sonuçta, biz, bütün bu gördüğünüz iştiraklerle 663 kişiyiz, bu görmüş olduğunuz organizasyonları böyle bir ekiple yönetiyoruz.

Şimdi, ZEKİ'ye geldiğimizde, buradaki hikâyeyi bir anne olarak da anlatmak isterim. Her şey 2015 yılında zihinsel engelli bir aile grubunun Manisa Organizeye Yunusemre Belediyesiyle beraber gelmesiyle başladı. Bunu neden bu kadar açık yüreklilikle anlatıyorum? Çünkü ben de bir anne olarak o anneleri gördüğüm zamanki duygumu hiç unutmuyorum. Tüm anne babaların temel sıkıntısı: "Benden sonra bu çocuk ne olacak?" O zamanki niyetleri de şu: Yunusemre Belediyesiyle bizden bir yer talep ediyorlar, orayı teçhizatlandırmamızı istiyorlar. Açıkçası, biz ilimizde yapılan her yatırıma elimiz, kolumuz, neyimiz gücümüz yetiyorsa her zaman varız ama böyle bir konuda hiçbir tecrübemiz olmadığı için ve bizim ana iştiğal konumuz olmadığı için girmek istemedik Sayın Bakanım. Sonra, tabii, temel sıkıntı neydi? O tarihe kadar özel eğitim kurumlarında herhangi bir yaş sınırı olmadan bu çocuklar özel eğitimine devam edebiliyorlardı ama 2012'den sonra, 2013'te bu çocuklar 23 yaşından, şimdi 27 yaşından gün aldıklarında artık mezun ediliyorlar yani evlerine dönüyorlar; işte, o sahne çok dramatik çünkü -içeride göreceğiz- zihinsel engelli bir genç kızla, bir genç erkekle aynı evde bütün günü geçirmek kolay değil anne baba için. Anne babaların feryatları kendilerinden ziyade çocuklarının geleceğiyle alakalı. Herkes çocuğuna bakar, hiçbir zül duymaz ama bir kaygıyla geldiler, biz de ne yaptık? Açıkçası, adlarını özellikle anmak istiyorum: Şükran Bilginer'deki hocalarımın desteğiyle ben o güne kadar hiç duymadığım bir yönetmelik duydum: Korumalı İşyerleri Hakkında Yönetmelik. Avrupa'daki örneklerini, dünyayı, her tarafı inceledim; gitme imkânım olmadı, yazdım, çizdim ve sonuçta Valimiz, Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürümüzle bu projeyi geliştirdik, "Biz yaparız bunu ama nasıl yaparız?" dedik ve önce bu gördüğünüz binayı inşa ettik.

Dediğim gibi, 27 yaşından gün alanlar... Bu sunumu size takdim edeceğim. İşte, o tarihte çocuklarımız okullarında bu üretim dediğim, galoş, işte 1-2 tane basit montaj işi yapıyorlar. Ben zaten onları görünce dedim ki: "Biz böyle bir şeye giremeyiz çünkü biz ağır bir sanayiyiz." Çocuklarımız, işte, hediyelerini sundular; iyi niyetler devam ediyor ama hâlen tereddüt devam ediyor. Sonra, toplantılar yapılıyor ısrarla; bütün il temsilcileri, STK'ler geliyor; konu engelsiz yaşam merkezi kurmak. Engelsiz yaşam merkezliği bir kavram, bizim için zaten OSB'de mümkün değildi.

Sayın Bakanım, mesela, neler yapılabilir noktasında birinci nokta, İş Kanunu'nda deniliyor ki: "Çalışanlarınızın yüzde 3'ünü engelli seçeceksiniz." Bütün sanayici de ne yapıyor? Kendi üretimlerine uygun olarak -bugün diyabet de bir engel, yüksek tansiyon da bir engel; artık engel raporu çok farklı, o yüzden- gidiyor, fiziksel engeli olanları tercih ediyor; kimse zihinsel engelliği almıyor. Biz ne yaptık? Önce gittik, İş Kanunu'ndaki bu maddeye dayalı olarak İŞKUR'dan "Zihinsel engelliler de bu kotada yer alacak." diye yazımızı aldık 2016 yılında. Sayın Bakanım, yüzde 3 neden yüzde 4 olmasın? Sanayicinin bu konudaki kapasitesi bizim gibi organize sanayi bölgelerinde çok yüksek. Bugün Vestel dediğimiz firmamızın 19 bin çalışanı var, Ferrero'nun bin çalışanı var, Standard Profil'in 2 bin çalışanı var, buranın 62.500 çalışanı var; 62.500 çarpı 3 dediğimiz zaman... Bir de bunu 4 yaptığınızı düşünün. Birincisi: bu kota artırılabilir, 4 olabilir, bunu bütün OSB'ler kaldırabilir.

Sonra Bakanlığa gittim, Bakanlık tabii ki bu dediğimi duyunca önce bir durdu yani anlamadı ne yapmak istediğimi, dedim ki: "Şükran Bilginer'e yakın bir noktada burası, bizim eski park alanımızdı, lejantı park, inşaat yapılamayacak bir yerd; ben buranın lejantını idari ve sosyal tesis alanına çevirdim." Bakanlık bana sordu: "Niye çeviriyorsun?" diye. Yazdım oraya: "'Sosyal sorumluluk kapsamında değerlendirmek üzere' diye şerhimi aldım, başka bir amaçla kullanmayacağımın şerhini aldım, burasının lejantını değiştirdim ruhsat düzenleyebilmek için." Geçtim, buranın lejantını hemen çevirdim mavi renge, yeşilden maviye çevirdim, sonra Yönetim Kurulu kararımı aldım. Hızlı bir şekilde -zaten en başta görüyorsunuz, girişte size arz etmiştim- kafeterya ve misafirhane olarak yapmıştık, iş yeri olarak, böyle bir proje çalıştırdım; bu çalışmanın içerisinde -gezerken göstereceğim- dediğim gibi bu otel de var. Bu, dünyada örneği olmayan bir yapı; çok örneği var, bütün Avrupa'da, Amerika'da, her yerde devlet destekli çok korumalı şey var Sayın Bakanım ama bu modelde olamıyor.

Şu gördüğünüz alan 5 bin metrekare, bu gördüğünüz bina da 1.500 metrekare. Temelimizi attık, 19 aralıkta çelik yaptık deprem için ve hızlı yapım için. Temmuz 2016'da bitirmiştik, işte, Temmuz 2016'dan Şubat 2017'ye kadar devletin ilgili makamlarına ne yapmak istediğimi anlattım. Çok uzun bir süre kaybettiğimi düşünüyorum, proaktivitesi yüksek bir kişi olarak ben çok zaman kaybettiğimi düşünüyorum ama yapacak bir şey yok. Çok anlattık ve en sonunda çatı yönetim olmamıza izin aldık.

Bu, İŞKUR yazımız. Amaçlarımız zaten belli.

En son, artık Temmuz 2016'da firmalarımıza "Hadi, biz 1 tane yapalım, örnek gösterelim ve devletimizi inandıralım bunu yapabileceğimize." dedik ve ilk mülakatları ocakta yapabildik. Büyük bir heyet seçiyor bunu; doktorlar, özel eğitim kurumu uzmanları, bizim ekiplerimiz. Bu çocukların her birinin -hiçbir iş küçümsenmemeli- yapabildiği şeyler çok basit ama üretimin bir parçası, bunu unutmayalım. Çocuklarımızı seçtik ve burada çıkan ilk Teleset gerçekten bizim için kıymetli. 1 Şubat 2017'de ilk iznini aldı ve başladı; işte, o tarihten itibaren zaten sanayicimizin bu konudaki algısı çok yüksekti, zaten içeride konuşacağız bunları.

Sayın Bakanım, olay çok basit: 35 metrekare bir oda burası; dolabını koyuyorsunuz, suyunu bağlıyorsunuz, bu kadar boş bir şekilde veriyorsunuz sanayiciye, sanayici hangi üretimi getirmek istiyorsa onun tezgâhını getirip buraya koyuyor. Biz çatıyız, biz ortak alanlardan sorumluyuz; herkes kendi iş yerinden sorumlu. SGK burasını iş yeri olarak da tescil ediyor ve bir kira kontratı yapıyor. İçinde bir usta öğretici var, bu çocukların başında bir eleman var, bu firmanın da çalışanı ama onların ağabeyi, ablası.

Ben bütün geçme sürelerini burada arz ettim yani ZEKİ nasıl olunur, nasıl ZEKİ bir yaşam merkezi kurulur? Bunu zaten bize soran herkesle de paylaşıyoruz.

Tabii, bu çocuklarımız evden alınıp eve bırakılan çocuklar, o da önemli. Yemek ve servisi sanayicimiz kendisi organize ediyor; yemeğin parasını sanayicimiz ödüyor, ben servis ediyorum, servis de onların servis şirketleri yani bu, tamamıyla kooperatif ilişki; her şey belli bir düzen içerisinde. Bütün insan kaynakları bizim danışma kurulumuz, onlarla sık toplantılar yapıyoruz. Bunlar prensip kararlarımız.

Çocuklarımız: Bugün itibarıyla 123 çocuğumuz var. Teleset'le başlayıp Standard Profil'i zaten, dediğim gibi, göreceğiz. Bazı şirketlerimiz 2 tane açtı kapasitelerinin olmasından bahisle yani yüzde 3, yüzde 4 olabilir.

Burayla alakalı, çeşitlendirmek, buradaki becerilerimizi artırmak ve bunu devletimizin tüm kademelerine aktarmak üzere çok büyük bir çabamız var. Çocuklarımız bir klip hazırladı, o dönemki Bakanımız Sayın Varank'a gönderdik, bunu izletmek istiyorum size. Cumhurbaşkanımız açılışımızı toplu açılışla yaptı; sonra size özelde anlatacağım güzel bir anım var onunla alakalı, önce bunu izleyelim.

(Video gösterimi yapıldı)

MANİSA ORGANİZE SANAYİ BÖLGE MÜDÜRÜ FUNDA KARABORAN - Sayın Varank Bakanımız, biliyorsunuz, hem çok nüktedan hem de böyle şeyleri çok severdi; hem inanılmaz mutlu oldu hem de Sayın Cumhurbaşkanımızın programına, sağ olsun, bizi kattı. Kendisi gelemedi, inşallah sizden bu konuda bir talebimiz olacak çünkü bu konuda verdiği önemi biliyoruz.

Sayın Bakanım "Tek başına ZEKİ değil, bundan sonraki adımımız ZEKİ+ olsun." diye başladığımız projeyi; ZEKİ'de belli bir süre çalışıp gelişimini belli bir noktaya getiren çocuklarımız için SOGEP projesiyle, yine Sanayi Bakanlığımızı da işin içine katarak bir proje geliştirdik, adına da "ZEKİ+" dedik, buradaki çocuklarımızı ana fabrikaya götürmeyi yani döngüyü tamamlamayı da becerdik. Şu anda ZEKİ+'ta bu çocuklara mahremiyet, iletişim, beslenme, spor, her türlü özel eğitimi vererek bunları sisteme katmaya çalışıyoruz yani sadece burada iki tane tık yapsınlar diye değil; konuşmak, iletişime geçmek, öz bakım -mesela bu çok kritik- dâhil olmak üzere bunların üzerine eğitimler veriyoruz. Ciddi bir eğitim alıyorlar, atölyelerde ciddi zaman harcıyorlar ve bunların sonunda da artık ana fabrikalarda çalışıyorlar.

Ben buradaki ziyaretinizi bildiğim için dün hem kendilerini hem de yetkililerini aradım "Bir sıkıntı var mı, çocuklarımızda herhangi bir uyumsuzluk var mı?" diye, "Asla..." Herkes size son derece sevgi ve saygılarını ilettiler. Çocuklarımız hayatlarından çok memnun. İşte, çıkan o 5 çocuğun yerine yeni 5 çocuk daha almıştık.

Şimdi, bu konu biraz yaygınlaşınca Korumalı İşyerleri Hakkında Yönetmelik'te de bir revizyon ihtiyacı olduğunu defalarca söylemiştik çünkü sisteme uygun değil, gerçek hayat olunca farklı; bunlar belli birtakım kabullere göre hazırlanmış. Sağ olsunlar, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığımız ve İl Müdürlüğümüz imkân verdi, beraber hazırladık, bu konudaki tüm tecrübeleri buraya aktardık. Eskiden 10 kişiden aşağıya bir atölyede yer alamıyordu, şimdi 5 engelli kişiyi getiren bir kurumun iş yeri açabiliyor.

Devam edelim, bununla alakalı olarak sosyal etki projesini hazırlattık, bu da size arz edebilmek üzere burada, çocuklarımızın nereden nereye geldiğine dair, onu da bitirdik. Şimdi, buradaki tek hedefimiz bu saatten sonra dediğim gibi organize sanayi bölgeleriyle alakalı bunu yaygınlaştırmak. Yine giriş cümlelerimde söylediğim üzere kreşi nasıl iki bakanlık protokol imzalayıp bir arada bunu yaptıysa bunun aynısını yapabiliriz Sayın Bakanım. Bunu yapmak isteyen çok organize sanayi bölgesi var, sadece neyi nasıl yapacağını başta bilmiyor ve korkuyor yani benim çok kullandığım bir şey, korkunun ecele faydası yok. Bir ilde çalışıyorsanız, 60 bin kişi de burada çalışıyorsa bunların aileleri var, burada dünya kadar engelli var. İşte, şu laf da doğru bir laf değil: "Bir gün biz de engelli kapasitesine sahibiz." Böyle bir şeyi kabul etmiyorum Sayın Bakanım. Bizim zihinsel engelli çocuklarımız, bunlar doğuştan zihinsel engelli. Biz o engellilerle ilgili çalışmıyoruz, biz sadece bu kısımla ilgili çalışıyoruz ama size söyleyeyim "Bizler öldüğümüz zaman, -ben anne-baba- olarak gittiğim zaman benim çocuğuma ne olacak?" konusu en kritik konu. Bence bu konuya odaklanmak lazım çünkü anne-babalar ölüyorlar, bizim yaşadığımız şeyler. Ben o arka taraftaki oteli yapmak isterken bu düşüncelerle... Yani bu çocuklarımız tabii ki ortada kalmayacak -Allah devletimize zeval vermesin- dünya kadar yapımız var ama niye biz kendi elimizle yapamayalım ki? 9 tane organize sanayi bölgesi bir araya gelip bir çocuk için yer yapamayacak mı? Yani böyle bir şey olabilir mi? Yani bizim böyle bir durumumuz yok.

Devam edelim, tabii, dünya kadar ödül aldık, basına çıktık, onu yaptık ama bu değil istenen şey. Sayın Bakanım, sağ olsun -çok özel- Sayın Cumhurbaşkanımız Başbakanlığı döneminde bize Engelliler Günü'nde ödüller verdi İstanbul'da, beraber gittik bütün çocuklarımla. İzmir'de kongre oldu, çocuklarımla beraber gittik. TRT'ye çıktık, bütün televizyonlara çıktık, anlattık. Kongrelere katılıyoruz, en son Konya'ya gittik ulusal kongremize katıldık. Avrupa'ya gittik, Avrupa'da ödüller aldık ZEKİ Yaşam Merkezi olarak Stevie Ödülü'nü aldık, sonra ZEKİ Plus'la ilgili ödül aldık, gümüş ve bronz ödüller aldık. Sonra, Cumhurbaşkanımızın erişilebilirlik belgesiyle ilgili bir talimatı oldu, onu aldık, bayrağımızı astık. Çocuklarımıza gerçek anlamda, şova dayalı değil, gerçekten iyi beslenmeler istiyoruz çünkü hareket edemeyen bir çocuk topluluğu bu. Yani göreceksiniz, kilo almaları sağlıklarına çok zarar veriyor, onlarla ilgili özel bir program. Türkiye'de ilk defa TSE'nin bu konudaki standardını aldık, ilk defa bir korumalı iş yerinin böyle bir standardı var. Güzel olan, bütün çocuklarımız "Çok sevgiyle Cumhurbaşkanımız." diye ölecek yani çocuklarımız Cumhurbaşkanımızı görmek istiyor, böyle bir niyetleri var. Bu, Cumhurbaşkanımızın kulağına kadar gitti, sağ olsunlar bizleri davet ettiler. Bizim için -aslında böyle şeyleri sunumlara koymam, sadece bunu size özel yapıyorum efendim- Cumhurbaşkanımız bizi masasına davet etti, en çok görüşmek isteyen çocuğumuz orada onun masasında oturdu, bu da güzel bir hatıra olsun diye 200 lirasını da aldı, bir de güzel böyle fotoğrafını da çekti bunu Serkan'ım şu anda kendi de içeride zaten çok severek söyleyecek size. Dediğim gibi, kongreye katıldık.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Biz de vardık o kongrede.

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ ÖZEL EĞİTİM BÖLÜMÜ BAŞKANI PROF. DR. SAFİYE SUNAY YILDIRIM DOĞRU - Evet, siz de oradaydınız. Biz de bir stant açmıştık ama görüşemedik.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Açılışında vardık.

MANİSA ORGANİZE SANAYİ BÖLGE MÜDÜRÜ FUNDA KARABORAN - İki-üç tane de yasal düzenlemelerle ilgili ihtiyaçtan bahsedeyim. Özü bu, kotayı artırabiliriz. Sanayicimiz bu konuyla alakalı zihinsel engelli çalıştırdığı için işveren payına destek alıyor, bu destekler bir yıl veriliyor efendim. Bir yıl; üç yıl olur, iki yıl olur, beş yıl olur, bunlar artırılabilir. Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğümüzden gelen teşvik var, engelli ücretimiz var. Buradaki mantık şu: Sanayici aslında sadece zihinsel engelli içerde çalıştırmıyor, büyük bir sorumluluk da alıyor yani bu sorumluluğu onlara verebilmek için mesela, biraz önce söyledim, firma yetkilisi burada, bu sorumluluk bilinciyle geliyor, biraz teşvike ihtiyacı var Sayın Bakanım.

Bir de bir sorunumuz var, önerilerimiz var, işte, bunları size arz edeceğiz. Bu kreş gibi söyledim, yaygınlaştırılsın, mali desteğin artırılması mümkünse ilk sene verilen İŞKUR desteğinin artırılması, bizim ZEKİ Plus gibi projelerimizin yapılabilmesi için farklı önceliklere ihtiyacımız var. Bunu uygun görürseniz teknik toplantıda arz etmek isterim, burada vaktinizi almayayım.

Ben çok şeffaf bir idareciyim, bir sanayicimiz bunu yazmamı istediği için yazdım: "Ben 2024 yılından beri teşvikimi alamıyorum. Lütfen söyler misiniz Bakanım?" dedi. Bir de böyle bir derdimiz var, çok küçük bir para ama onlar için önemli; ayda 70 bin lira gibi.

Bunu da klip olarak yaptık bugünün hatırası olarak beyinlerinizde çocuklarımız böyle neşeli ve güler yüzlü hatırlatsın. Teşekkür ederim.

(Video gösterimi yapıldı)

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Şimdi, sunumla ilgili Komisyon üyelerimizin ekleyeceği bir şey var mı?

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Benim var.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Buyurun.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Teşekkür ediyorum.

Çocuk işçi var sanırım. Sayı olarak...

MANİSA ORGANİZE SANAYİ BÖLGE MÜDÜRÜ FUNDA KARABORAN - Toplamda 123 kişiyiz efendim.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Kaç yaş arası?

MANİSA ORGANİZE SANAYİ BÖLGE MÜDÜRÜ FUNDA KARABORAN - 18 yaşından 56 yaşına kadar var.

LATİF SELVİ (Konya) - O, çocuk işçi sayılmaz.

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ ÖZEL EĞİTİM BÖLÜMÜ BAŞKANI PROF. DR. SAFİYE SUNAY YILDIRIM DOĞRU - Çocuk işçi hiç yok.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Yok değil mi?

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ ÖZEL EĞİTİM BÖLÜMÜ BAŞKANI PROF. DR. SAFİYE SUNAY YILDIRIM DOĞRU - Hatta 18 yaşında olan da geçen ay 19 oldu.

MANİSA ORGANİZE SANAYİ BÖLGE MÜDÜRÜ FUNDA KARABORAN - Onlar direkt olarak sanayicimizin kadrolu elemanları yani özel bir sıfatları yok; direkt Vestel'in çalışanı, Bosch'un çalışanı. Bütün iş kuralları onlar için de geçerli.

LATİF SELVİ (Konya) - Zaten dolayısıyla her firmanın...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Mevzuata aykırı bir şeyin olması mümkün değil zaten. Burada esas gündem hem Sayın Valimin söylediği gibi rehabilitasyon hem de biz hep şunu söylüyoruz, engelli bireyler hayatın en merkezinde yer almalı sağlığıyla, eğitimiyle, istihdamıyla; çünkü bunlar bir istihdam oluyor. Özellikle zihinsel engelliler için böyle odaklanılması gerekiyor. Önyargıdan çıkmamız gerekiyor. Burada özellikle şunu merak ettim: Burada çoğu eğitim alıyor, sonra şirketin merkezine gidiyor; giden gidemeyen oranı nasıl?

MANİSA ORGANİZE SANAYİ BÖLGE MÜDÜRÜ FUNDA KARABORAN - Şu anda 123'ü burada, 5 de diğer tarafa geçen var. Orada ana fabrikada çalışmak başka bir şey.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - İşte onu soruyorum; o ara faaliyetlere geçişlerde oran nasıl?

MANİSA ORGANİZE SANAYİ BÖLGE MÜDÜRÜ FUNDA KARABORAN - Başta bence küçük yani 123 kişide 5 kişi küçük. Ama bu bir korku dönemi, sanayici bunu yapıp yapamayacağını; kendi yapıp yapamayacağını...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Çok iyi.

MANİSA ORGANİZE SANAYİ BÖLGE MÜDÜRÜ FUNDA KARABORAN - Sayın Bakanım, çocuk yapıyor da ama sanayici diyor ki "İşte, biz aslında çok vicdanlı bir milletiz ama bazen sınırlarımızı bilemiyoruz." Yani bu çocuklar sanki bir eğlence unsuruymuş gibi ya da işte, belli birtakım engellerinden dolayı eğlenceliler. İşte, videoya çekmek, onlara, hareketlerine gülmek... "Alay etmek." demiyorum, gülmek yani bu çok başka bir şey, alay eden hiçbir insanımız yok ama biz bunu yapıyoruz, onlara farklı bakıyoruz; o çocuk onu alıyor, aldığı zaman işte o yaptığı işten kopuyor. Bizim ona normal davranmamız lazım.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Birey olarak davranacağız.

MANİSA ORGANİZE SANAYİ BÖLGE MÜDÜRÜ FUNDA KARABORAN - Aynen öyle. Şimdi içeride tek istihdamımız olacak...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Bu da onun bir parçası zaten. Yani onu buradan, fabrikanın ana kampüsüne götürmek, o geçiş aşaması çok kıymetli.

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ ÖZEL EĞİTİM BÖLÜMÜ BAŞKANI PROF. DR. SAFİYE SUNAY YILDIRIM DOĞRU - Onun için izniniz olursa ben geçiş atölyemizden birazcık bahsedeyim.

MANİSA ORGANİZE SANAYİ BÖLGE MÜDÜRÜ FUNDA KARABORAN - Estağfurullah, buyurun.

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ ÖZEL EĞİTİM BÖLÜMÜ BAŞKANI PROF. DR. SAFİYE SUNAY YILDIRIM DOĞRU - Şimdi, Dokuz Eylül'e zaten bir protokolümüz var, protokol kapsamında bir öğrencimiz TÜBİTAK destekli bir tez hazırlıyor. Tezinin içerisinde MOSTEM'le yani oradaki mesleki teknik eleman yetiştiren lisenin içinde 100 öğrenciyi özel eğitim konusunda donanımlı hâle getiriyor. Üniversite onlara katılım belgesi verecek, böylelikle hem usta öğreticilikleri olacak hem de fabrikanın içine girip çalıştıklarında orada bilgi düzeyi yüksek elemanlar olacak. 2 bin öğrencisi varmış. Biz şöyle düşündük: Önce 100 pilot çalışmamızı tamamladıktan sonra bütün hepsini kayıt altına alıyoruz. Sonra on-line eğitimlere geçip tamamen 1.900 öğrenciyi de bu şekilde eğiterek buradan hepsi nitelikli eleman olarak yetişmiş olacaklar. Böylelikle fabrikaların içinde zaten bu alanda yetişmiş eleman olduğu için geçişler hızlanacak, niyetimiz bu.

MANİSA ORGANİZE SANAYİ BÖLGE MÜDÜRÜ FUNDA KARABORAN - Yani belli bir strateji yaptık Sayın Bakanım. Bizler de sizlerin desteğiyle eksiklerimizi tamamlarız adımını ciddi bir model olarak çalışırız. Ya, bu çok başka bir şey. İçerideki usta öğreticinin yedeğini bulmak gerekiyor. Herkes o atölyede sabah 09.00 akşam 17.00 o çocukların başında duramaz, bunlar için eğitilmiş olmak lazım. O yüzden hiçbir şey görüldüğü gibi değil ama zor da değil. Yapası olan için çok kolay.

Tek istihdamımız var: Bütün atölyelere girmemiz lazım, çocuklarımız bu konuda biraz hassas.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Tabii ki gireriz. O yüzden hemen kalkalım.

Kapanma Saati: 11.25